

Viatjar abans del tren

Abans de la construcció de la línia de tren de Tarragona a Martorell, la gent de les nostres comarques viatjava molt poc. A les poblacions de la costa podien aprofitar algun vaixell, però als pobles de l'interior la gent havia de fer el camí a peu o utilitzant carros lentíssims que podien transportar molt poques mercaderies i que no feien més de quaranta quilòmetres cada dia. Pels que podien pagar, hi havia les diligències que en tot un dia ben just si anaven de Tarragona a Barcelona, però fins i tot el camí ral estava en molt mal estat i la dotzena de viatgers que hi podien anar de tants sotracs sovint acabaven marejats, plens de pols a l'estiu i de fang a l'hivern. Els nobles i la gent adinerada tenien carros propis però les dificultats del camí eren les mateixes per a tots.

1/ Si un carreter podia fer 40 quilòmetres cada dia des que sortia el sol (posen les 7 del matí) fins que ja no hi havia llum (posem les 8 del vespre), però s'aturava mitja hora per esmorzar, dues hores per dinar i mitja per berenar. A quina velocitat feia el camí? Recorda que la velocitat s'expressa en quilòmetres/ hora.

2/ Tenint en compte la velocitat que has calculat al problema anterior. Si de Tarragona a Barcelona hi ha 100 quilòmetres. Quantes hores trigava a fer el camí?

3/ Com que de nit no circulaven, Quants dies trigava el nostre carreter de Tarragona a Barcelona?

4/ D'acord amb el que hem dit. Quins tipus d'activitats humanes i econòmiques va facilitar el pas del ferrocarril per una zona determinada? Quins mitjans de comunicació va fer desaparèixer?

L'arribada del tren, sobretot a les hores del vespre, era una cosa extraordinària. A l'andana de sortida, separada per una reixa, il·luminada vagament per un llumet amb morrió que li donava tonalitats expressionistes, s'hi agrupava tot de gent que anava a rebre algun dels seus familiars. El vilafranquí que llavors anava a Barcelona i al tornar no l'esperava ningú, es podia considerar una persona més aviat desgraciada, de les que poques coses podien esperar d'aquest món. Veure un viatger enfilat sol el carrer de Misser Rufet causava als vilafranquins una tristesa interna, profunda, infinita.

Josep Maria Santacana Jo Fèlix

5/ Vocabulari de paraules que et siguin desconegudes.

6/ Quin motiu creus que feia que la gent anés a esperar els seus familiars a l'estació?

7/ Com t'imagines que era una andana amb tonalitats expressionistes com les que comenta el text?

8/ Observa els principals detalls que actualment presenta l'estació de ferrocarril de la teva població. Quins tenen a veure amb la descripció que fa l'autor? Quins no hi són o han canviat?

9/ Imagina per un moment que ets un viatger i que, per primera vegada a la vida arribes a la teva població. Recull algun conjunt d'impressions a partir del que veus només sortir de l'estació. Pensa que també pots observar els magatzems i altres instal·lacions que hi hagi.

10/ La construcció d'una línia de ferrocarril o una carretera sempre comporta dificultats i polèmiques, des del moment fins que la companyia es queda les terres que necessita pel pas de la via o la construcció de les estacions i fins que les màquines, llavors fent fum i brutícia ara fent soroll i vibracions, passen a la vora d'una població.

En la realització de la línia Tarragona- Martorell, quins creus que van ser els principals motius de discussió entre la companyia i els propietaris afectats?

11/Quins tipus de combustible poden moure les màquines de tren?

Quin diries que és el més ecològic? Per què?

12/ En els inicis del ferrocarril, amb el pas de la màquina de vapor, les cases més properes a la via del tren creus que pertanyien a famílies adinerades o a famílies humils? Per què?

12/ Quins tipus de productes creus que transportava el tren des del Penedès i el Tarragonès fins a Tarragona? Amb quina finalitat?

13/ Observa la fotografia, és de l'any 1938 o 1939. Què creus que havia passat a l'edifici de l'estació de l'Arboç?

Fotografia Arxiu Arbocenc

14/ Has sentit parlar de problemes o polèmiques que en l'actualitat pugui generar el pas del tren per alguna de les poblacions de la línia Tarragona- Martorell? Intenta esbrinar-ne algun i quins són els motius que el promouen.

El tren, el nostre patrimoni

Quan parlem del tren no ens referim únicament a un mitjà de transport que convé mantenir, millorar i adaptar a les necessitats de la població i que, per suposat, cal respectar com a usuaris, també es tracta d'un patrimoni històric que ens ha quedat dels temps passats, és el que anomenem arqueologia industrial.

De les imatges, els documents i els edificis i maquinària de tota mena que ens ha quedat en podem deduir molts aspectes a l'entorn del progrés de la tècnica, el desenvolupament econòmic de les nostres comarques i els canvis econòmics i socials que va comportar a cada època.

Una locomotora és un testimoni d'un temps, un procés d'industrialització i una veritable revolució en molts aspectes, és allò que en general anomenem la revolució industrial.

Una part molt important d'aquest patrimoni i es conserva i s'estudia al Museu del Ferrocarril de Catalunya, situat a Vilanova i la Geltrú. Entra al seu web www.museudelferrocarril.org i anota quins són els trens "històrics" que s'hi conserven i les principals dades que d'ells s'indiquen.

Visita a l'exposició 150 FTM

Observa els plafons de l'exposició i indica el nom de totes les estacions que té la línia de Tarragona a Martorell en l'actualitat i alguna de les seves característiques:

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>